

სორბონის დეკლარაცია

ევროპის უმაღლესი განათლების სისტემის
არქიტექტურის ჰარმონიზაცია

საფრანგეთის, გერმანიის, იტალიისა და გაერთიანებული სამეფოს უმაღლესი
განათლების ოთხი მინისტრის ერთობლივი დეკლარაცია

სორბონა, პარიზი
1998 წლის 25 მაისი

ევროპულმა პროცესმა ბოლო დროს რამდენიმე მეტად მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა წინ. მაგრამ არავინ უნდა დაივიწყოს, რომ ევროპა არის არა მარტო საერთო ვალუტა, ბანკები და ეკონომიკა, არამედ იგი ასევე უნდა იყოს “ცოდნის ევროპა”. ჩვენ უნდა გავაძლიეროთ ჩვენი კონტინენტის ინტელექტუალური, კულტურული, სოციალური და ტექნიკური განზომილებები. ამას უმეტეს წილად განსაზღვრავს უნივერსიტეტები, რომელთა როლი გადამწყვეტია ასეთი განვითარებისათვის.

უნივერსიტეტები ევროპაში სამი მეოთხედი ათასწლეულის წინ ჩამოყალიბდა. ჩვენს ქვეყნებს შეუძლია იამაყონ უძველესი უნივერსიტეტებით. ისინი ამჟამად მნიშვნელოვან თარიღებს ისევე ზეიმობენ, როგორც დღეს პარიზის უნივერსიტეტი. მაშინ სტუდენტებსა და პედაგოგებს შეეძლოთ თავისუფლად გადაადგილება და ცოდნის გავრცელება მთელ კონტინენტზე. დღეს ბევრი ჩვენი სტუდენტი ისე ამთავრებს სწავლას, რომ ჯერ კიდევ ვერ სარგებლობს საზღვარგარეთ გარკვეული დროით სწავლის უპირატესობით.

ჩვენ ვუახლოვდებით განათლებასა და შრომის პირობებში მნიშვნელოვანი ცვლილებების პერიოდს, როდესაც პროფესიული კარიერის მრავალფეროვნება და მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლა აშკარა აუცილებლობა ხდება. ჩვენ, სტუდენტებისა და მთლიანად საზოგადოების წინაშე, მოვალენი ვართ შევქმნათ უმაღლესი განათლების ისეთი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს მათი მოღვაწეობის ოპტიმალური სფეროს შერჩევას.

უმაღლესი განათლების ღია ევროპული სივრცე შეიცავს მდიდარ პოზიტიურ პერსპექტივებს, ცხადია, ჩვენი მრავალფეროვნების გათვალისწინებით. მაგრამ, მეორე მხრივ, უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცე მოითხოვს მუდმივ ძალისხმევას ბარიერების გაუქმების და სწავლებისა და სწავლის ისეთი სტრუქტურების შესაქმნელად, რომლებიც გააფართოებენ მობილობას და მჭიდრო თანამშრომლობას. ჩვენი სისტემების საერთაშორისო აღიარება და მიმზიდველობა პირდაპირაა დაკავშირებული იმაზე, თუ რამდენად გასაგებია ის ქვეყნის შიგნითა და მის გარეთ. როგორც ჩანს, უმაღლესი განათლების სისტემა, რომელიც ორი ძირითადი

საფეხურისაგან შედგება - დიპლომამდელი და დიპლომის შემდგომი სწავლება - აღიარებულ უნდა იქნეს საერთაშორისო შედარებისა და ეკვივალენტობისათვის.

ამ სისტემის ორიგინალობა და მოქნილობა მიღწეული იქნება კრედიტების (როგორცაა კრედიტების ტრანსფერის ევროპული სისტემის (ECTS) სქემა) და სემესტრების გამოყენებით. მიღებული კრედიტების აღიარება შესაძლებელს გახდის სწავლის დაწყებას ან გაგრძელებას ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტებში და აკადემიური ხარისხის მიღებას სიცოცხლის ნებისმიერ პერიოდში. ცხადია, სტუდენტს საშუალება უნდა ჰქონდეს დაიწყოს აკადემიური მოღვაწეობა თავისი პროფესიული ცხოვრების ნებისმიერ დროს და სხვადასხვა განათლებით.

დიპლომამდელ სტუდენტს ხელი უნდა მიუწვდებოდეს, ინტერდისციპლინარული სწავლების, უცხო ენების ცოდნის გაუმჯობესებისა და ახალი საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების ნებისმიერ პროგრამაზე. პირველი საფეხურის აკადემიური ხარისხის, როგორც შესაბამისი დონის კვალიფიკაციის, საერთაშორისო აღიარება მნიშვნელოვანია, რათა ყველასათვის ნათელი გავხადოთ ჩვენი უმაღლესი განათლების სქემა.

დიპლომის შემდგომ საფეხურზე უნდა იყოს არჩევანი მოკლევადიან სამაგისტრო ხარისხსა და გრძელვადიან სადოქტორო ხარისხს შორის ერთიდან მეორეზე გადასვლის შესაძლებლობით. ორივე შემთხვევაში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს კვლევით და დამოუკიდებელ მუშაობას.

სწავლების ორივე, დიპლომამდელ და დიპლომის შემდგომ, საფეხურზე ხელი უნდა შევუწყოთ სტუდენტებს, რათა მათ ერთი სემესტრი მაინც გაატარონ საზღვარგარეთის უნივერსიტეტებში. ამასთან ერთად, მეტმა პედაგოგმა და მეცნიერმა უნდა იმუშაოს საზღვარგარეთ, ევროპულ ქვეყნებში. ევროკავშირის მზარდი მხარდაჭერა სტუდენტებისა და პედაგოგების მობილობის საქმეში სრულად უნდა იქნეს გამოყენებული.

ბევრმა ქვეყანამ (არა მარტო ევროპაში) კარგად გააცნობიერა ასეთი ევოლუციის ხელშეწყობის აუცილებლობა. ევროპის რექტორთა კონფერენციები, უნივერსიტეტების პრეზიდენტები, ექსპერტები და აკადემიური წრეების წარმომადგენლები მონაწილე ქვეყნებიდან ჩართულნი არიან აღნიშნული პრობლემების ფართო განხილვაში.

კონვენცია ევროპის აკადემიურ სივრცეში უმაღლესი განათლების კვალიფიკაციების აღიარების შესახებ მიღებულ იქნა ლისაბონში გასულ წელს. მასში ჩამოყალიბებულია საბაზისო მოთხოვნები და აღიარებულია, რომ ცალკეულ ქვეყნებს შეუძლიათ უფრო კონსტრუქციულ სქემებში მონაწილეობის მიღება. აქედან გამომდინარე, შესაძლებელია კონვენციის დებულებებზე დაყრდნობა და წინსვლა. ეს უკვე ქმნის აკადემიური ხარისხების პროფესიული მიზნებისთვის ურთიერთაღიარების ზოგად საფუძველს ევროკავშირის დირექტივების გამოყენებით.

ამასთან ერთად, ჩვენი ქვეყნების მთავრობები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ და ხელს უწყობენ მიღებულ ცოდნისა და შესაბამისი აკადემიური ხარისხების

გამარტივებულ აღიარებას. ჩვენ მოველით, რომ ეს ხელს შეუწყობს მომავალ ხელშეკრულებებს უნივერსიტეტებს შორის. ჩვენი აკადემიური ხარისხებისა და საფეხურების საყოველთაო სტრუქტურების პროგრესული ჰარმონიზაცია შეიძლება მიღწეულ იქნეს მიღებული გამოცდილების გაზიარებით, ერთობლივი დიპლომების შემოღებით, საპილოტო ინიციატივებითა და დიალოგით ყველა დაინტერესებულ მხარეს შორის.

ამით ჩვენ ვაღიარებთ, რომ ხელს შევუწყობთ საერთო ათვლის წერტილის ჩამოყალიბებას, მიმართულს გარე აღიარების გაუმჯობესებისა და სტუდენტების მობილობისა და დასაქმების გამარტივებისაკენ. პარიზის უნივერსიტეტის იუბილე დღეს აქ, სორბონაში, გვამღევეს უმაღლესი განათლების ევროპული სივრცის შექმნის კარგ შესაძლებლობას, სადაც ეროვნული თავისებურებანი და საერთო ინტერესები იმოქმედებენ და გააძლიერებენ ერთმანეთს ევროპის, მისი სტუდენტებისა და, ზოგადად, მისი მოქალაქეების საკეთილდღეოდ. ჩვენ მოვუწოდებთ ევროკავშირის სხვა წევრებს და ევროპის დანარჩენ ქვეყნებს შემოგვიერთდნენ აღნიშნული მიზნების მიღწევაში. მოვუწოდებთ ყველა ევროპულ უნივერსიტეტს გააძლიერონ მსოფლიოში ევროპის როლი მისი მოქალაქეების განათლების უწყვეტი გაუმჯობესებისა და განახლების გზით.

ხელს აწერენ საფრანგეთის, იტალიის, გაერთიანებული სამეფოს და გერმანიის წარმომადგენლები.